

Grundtvigs salmer i sync med konfirmander

Af Sidsel Leth Svensson og Anita Obeling Kring

Har I nogensinde hørt om N. F. S. Grundtvig?

Laura og Sofie møder os på en café i Holbæk. De ved ikke helt, hvad de skal, kun at de skal hjælpe med at gøre konfirmationsforberedelsen vedkommende for nye konfirmander. »Kender I N. F. S. Grundtvig?« er det første, vi spørger om, da cola og kaffe er velplaceret på bordet.

»Jeg har hørt navnet...« Pigerne smiler og ser på hinanden. »Jeg forbinder det lidt med en salmebog. Er det ikke en, der har skrevet sange? Jeg får også et billede af sådan en ældre gråhåret mand med krøllet hår og et stort skæg.«

En relativ god beskrivelse, men forevist et billede af Grundtvig er der dog ingen klokke, der ringer hos pigerne, der er enige om, at de aldrig har set manden før. Til gengæld kender

de tydeligvis flere af hans salmer. Bedst kender de »Dejlig er den himmel blå«, men forevist »Nu titte til hinanden, de fagre blomster små« og »Hil dig frelser og forsoner« er de begge sikre på, at de nok har sunget dem »til præst« også.

»De har ikke underviserens fokus på salmen som en henvendelse til Jesus, men tolker verselinjerne uafhængigt fra hinanden og ind i deres eget liv. Og netop derfor bliver salmen pludselig meningsfuld for dem «

Hil dig frelser ... Helt sort? Eller?

Normalt er »Hil dig frelser« et stort hit hos konfirmander, men ved første gennemlæsning ved

cafébordet finder pigerne teksten »helt sort«. Vi taler om, hvad det gør ved salmeoplevelsen, når man ikke helt ved, hvad man synger. »Sange har ingen betydning, når man ikke forstår dem. Du kan ikke leve dig ind i dem,« er de enige om. Alligevel er de ikke klar til helt at forkaste salme-hittet, for selvom de ikke umiddelbart forstår teksten, rører den alligevel noget i dem. De dykker ned forskellige steder, hvor en linje har givet særlig mening for dem: »Heller giver du end tager« »Det er jo rigtigt«, er de enige om. »Til jul fx vil man rigtig gerne give gaver og ikke kun få. Man har også en glæde ved at give.« De peger også på »Skønt jeg må som blomsten visne« og fremhæver, at linjen fortæller, at vi alle skal dø. »Det er på en måde en finere måde at sige, at vi på et tidspunkt skal dø,« forklarer de.

De har ikke underviserens fokus på salmen som en henvendelse til Jesus, men tolker verselinjerne uafhængigt fra hinanden og ind i deres eget liv. Og netop derfor bliver salmen pludselig meningsfuld for dem – og måske derfor samtidig en tolkning i Grundtvigs ånd.

Endnu bedre bliver det, da vi synger salmen. Heldigvis sidder vi bagerst i caféen, og kun en enkelt af de øvrige gæster vender forundret hovedet, da højtalerens 80'er pop suppleres af glad salmesang (Hoffmanns melodi). Og nu bliver det tydeligt, at salmens melodi betyder uendeligt meget for konfirmanderne. »Man bliver gladere, når man hører melodien,« er deres umiddelbare reaktion. Og de understreger, hvor vigtig en salmes melodi i det hele tager er. »Det er vigtigt, at man synger salmerne. Det er meget sjovere end bare at læse dem. Og salmens melodi betyder ret meget i forhold til, om salmen er god eller ej. For man kan ikke sidde stille og koncentrere sig, hvis melodien er trist og stille. Derfor er melodien faktisk vigtigere end teksten«.

Og efter at have sunget »Hil dig, frelser og forsoner« er begge piger enige om, at det alligevel er en ok salme. Dog ikke helt på niveau med »Dejlig er den himmel blå«. Det handler for pigerne dels om trygheden ved at synge noget genkendeligt på en god melodi, hvor man ved, at alle synger med, men også fordi salmen siger nogle ting, de synes, er fine.

»I vers fem finder de vise mænd Maria og Jesus. En kongesøn der sidder hos en fattig kone. Det viser, at alle mennesker er lige gode. Man behøver ikke være fin eller rig. Altså den Gud,

Grundtvig taler om, mener, at alle mennesker er lige gode,« forklarer de.

Den gode måde at arbejde med salmer

Men selvom Laura og Josefine er enige om, at de foretrækker at synge og arbejde med de salmer, de kender, er det også ok at lære nogle nye. Men de har en række gode råd til hvordan:

»Det er bedre at lære fx fem salmer, mens man går til præst, som man så virkelig kan, end 25 som man ikke rigtigt kan huske.«

- »Man kan begynde med et eller to vers ved en ny salme og så lægge flere vers på efterhånden. Især når teksten er svær at forstå.«
- »Giv os lov til at sætte rytmer eller en ny melodi til en kedelig salme. Så er den lettere at lære.«
- »Det kunne være sjovt at se, hvad der sker med en sørgelig sang, hvis den får en rigtig glad melodi.«
- »Hvis salmen er svær, kan vi prøve at gendigte den med vores egne ord. Og det er bedst, hvis vi må gøre det i grupper, så vi kan grine sammen og hygge imens.«
- »Grundtvigs salmer fx »Nu titte til hinanden« og »Dejlig er den himmel blå« er lette nok at forstå, men sproget er lidt mærkeligt. Der er ord, vi ikke ville bruge. Det er godt også at synge salmer, der har et helt normalt sprog.«
- »Lad os tale om salmen i grupper. Når vi snakker i plenum, er det mest præsten, der snakker og måske én eller to. Det får man ikke rigtigt noget ud af.«
- »Det kunne være sjovt at tegne en salme, men for mange af drengene vil det nok være øv, så de skal kunne vælge noget andet.«
- »Det er også sjovt at gå rundt og synge og finde en makker med samme salme. Men det dur kun, når man kender salmerne godt.«

Laura og Josefine var næsten ikke til at stoppe. Og vi siger tak for deres gode ideer, som vi her har bragt videre til almen inspiration.